

11. СТИСЛИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМ МОНІТОРІНГУ ТА КОНТРОЛЮ ЩОДО ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПІД ЧАС ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, А ТАКОЖ (ЗА ПОТРЕБИ) ПЛАНІВ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРІНГУ

Відповідно до статті 22 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» з метою забезпечення збору, обробки, збереження та аналізу інформації про стан навколишнього природного середовища, прогнозування його змін та розробки науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень в Україні створена система державного моніторингу навколишнього природного середовища. Спостереження за станом навколишнього природного середовища, рівнем його забруднення здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, іншими спеціально уповноваженими державними органами, а також підприємствами, установами та організаціями, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища.

Організація моніторингу при реалізації планованої діяльності є невід'ємною частиною контролю стану навколишнього середовища що здійснюється суб'єктом господарювання.

При реалізації планованої діяльності буде здійснюватися моніторинг/контроль за виконанням проектних рішень спрямованим на попередження/зменшення впливу на довкілля, виконанням вимог чинного природоохоронного законодавства

Екологічний моніторинг містить у собі моніторинг атмосферного повітря, земель, водних об'єктів, об'єктів тваринного й рослинного світу.

Спостереження, оцінка і прогнозування стану навколишнього природного середовища при здійсненні планованої діяльності проводиться відповідними службами.

Моніторингові інструментальні дослідження здійснюються з використанням міждержавних, державних нормативних документів, які входять в "Перелік методик виконання вимірювань (визначень) складу і властивостей проб об'єктів навколишнього природного середовища, викидів, відходів і скидів, тимчасово допущених до використання Держекоінспекцією України", затверджений Головою Державної екологічної інспекції України – Головним державним інспектором України по охороні навколишнього природного середовища від 01.03.2013 р., або інших методик, атестованих органами Держстандарту.

Діяльність таких складних гірничотехнічних комплексів, якими є ДП «Бурвугілля», пов'язана з впливом, іноді безповоротним, на геологічне, водне середовище, земельні ресурси, ґрунт, соціальне, техногенне середовище.

Під час проведення планованої діяльності з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», проведенні ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгuleцького (Олександрійського) водосховищ передбачається дотримання вимог законодавчих і нормативних документів, спрямованих на захист довкілля, та проведення контролю і моніторингу впливу на довкілля.

Враховуючи результати оцінки впливів планованої діяльності на компоненти довкілля, основними напрямками моніторингу і контролю є:

Моніторинг та контроль стану атмосферного повітря

Завданням контролю впливу планованої діяльності на стан атмосферного повітря є контроль рівня забруднення атмосфери на межі найближчої житлової забудови.

Організація виробничого контролю за викидами забруднюючих речовин передбачає:

- первинний облік видів і кількості забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферу, за допомогою розрахункових методів;
- контроль за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі (на межі житлової забудови). Періодичність контролю – 1 раз на рік протягом періоду проведення робіт. Забруднюючі речовини, що контролюються: недиференційований за складом пил (аерозоль), азоту діоксид, вуглецю оксид, ангідрид сірчистий.

Таблиця 11.1 – Характеристика точок контролю на межі житлової забудови

Номер контрольної точки	Опис розрахункової точки
Точки контролю в районі розміщення ділянки відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський»)	
T1	Приватна житлова забудова по вул. Зелена, сел. Новоселівка
T2	Приватна житлова забудова по вул. Космонавтів, сел. Пантаївка
T3	Приватна житлова забудова по вул. Попова, с. Морозівка
Точки контролю в районі розміщення гідротехнічної споруди Іванівського водосховища	
T4	Межа житлової забудови. Приватна житлова забудова по вул. Польова, с. Іванівка
Точки контролю в районі розміщення гідротехнічної споруди Інгулецького (Олександрійського) водосховища	
T5	Приватна житлова забудова по вул. Центральна, с. Войнівка

Комплексний аналіз результатів, отриманих при здійсненні виробничого контролю за якістю атмосферного повітря на межі житлової забудови, дозволить забезпечити контроль виникнення негативних тенденцій у його стані, і завчасно прийняти необхідні рішення для усунення причин, що викликали даний процес.

Моніторинг та контроль шумового навантаження

В рамках моніторингу і контролю впливу планованої діяльності за фактором шуму передбачається проведення досліджень шумового навантаження на межі найближчої житлової забудови.

Періодичність контролю – 1 раз на рік протягом періоду проведення робіт.

Опис точок контролю наведений в таблиці 11.1.

Моніторингові спостереження за станом водних об'єктів

В рамках розробки проекту ліквідації ДП «Бурвугілля» (розробник ДП «УКРНІПРОЕКТ», 2011 році) були проведені гідрогеологічні розрахунки з визначенням основних параметрів техногенних гідродинамічних систем та значень складових водного балансу, прогнозованих на момент настання усталеного антропогенного режиму фільтрації на відпрацьованих площах ліквідованих розрізів Олександрійського району. За результатами розрахунків було встановлено, що формування антропогенних запасів підземних вод техногенного та підвугільного водоносних горизонтів у порушеному гірничому масиві на відпрацьованих полях шахт та розрізів Олександрійського району, а також техногенних водойм у залишкових траншеях ліквідованого розрізу, остаточно завершиться при настанні усталеного

гідродинамічного режиму фільтрації підземних вод на площі родовища та прилеглих територіях у період 2020-2025 рр.

З урахуванням викладеного, можна стверджувати, що станом на 2025 р. усталений гідродинамічний режим фільтрації підземних вод на площі родовища та прилеглих територіях вже завершився.

В рамках проведення досліджень стану екосистеми на територіях та прилеглих землях вугільного розрізу «Морозівський» (додаток 13) ТОВ «НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ» була проведена оцінка якості води у водоймі методом біотестування. Отримані результати біотестування свідчать, що у водоймі присутні ділянки з підвищеним токсичним навантаженням, особливо у поверхневих шарах. Для зниження рівня токсичності води кар'єрної водойми та створення умов для відновлення водного біорізноманіття передбачається впровадження комплексних екологічних заходів, що поєднують інженерно-гідротехнічні, біологічні та організаційно-правові підходи.

У зв'язку з цим, передбачається запровадження довгострокової програми біомоніторингу, що включатиме регулярне біотестування води із застосуванням стандартних організмів індикаторів не рідше двох разів на рік – у весняний та літній періоди. Такий підхід дозволить своєчасно виявляти зміни у рівні токсичності та ефективно коригувати заходи з реабілітації.

Крім того, протягом проведення робіт з ліквідації об'єктів ДП «Бурвугілля» передбачається контроль за якістю поверхневих вод у водоймі розрізу за наступними показниками: кольоровість, каламутність, кремній, фосфати, зважені речовини, водневий показник, розчинений кисень, окисність, лужність загальна, кальцій, магній, загальна жорсткість, сухий залишок, залізо, хлориди, сульфати, азот аміаку, нітрити, нітрати, нафтопродукти, поліфосфати, важкі метали.

При проведенні ремонтно-відновлювальних робіт Інгулецького (Іванівського) водосховища, що передбачають розчистку акваторії гідровузла водосховища, передбачається здійснення екологічного контролю під час виконання ремонтно-відновлювальних робіт як інтегрованого елементу загальної системи управління їх реалізацією. Такий контроль доцільно організовувати без формування окремої спеціалізованої системи екологічного моніторингу, із використанням наявних механізмів технічного та авторського нагляду, передбачених проєктом.

У межах зазначеного підходу передбачається здійснення оперативного візуального контролю стану водного середовища в зоні виконання робіт. Такий контроль орієнтується на своєчасне виявлення ознак підвищеного впливу та може включати спостереження за каламутністю води, появою плаваючих домішок або фрагментів матеріалів, а також за локальними змінами кольору води у приплотинній зоні.

Паралельно передбачається контроль дотримання просторових меж втручання, визначених проєктною документацією. У цьому контексті доцільним є постійне відстеження відповідності фактичного розташування техніки, плавзасобів і робочих операцій межах робочих зон, а також фіксація будь-яких відхилень від проєктних рішень з метою їх своєчасного усунення. Такий контроль має запобіжний характер і спрямований на недопущення розширення зони впливу за межі приплотинної ділянки.

Важливим елементом екологічного контролю є належне документування ходу виконання робіт. Зокрема, доцільно передбачити ведення журналу виконання робіт із відображенням екологічно значущих спостережень, а також фіксацію випадків виникнення нестандартних ситуацій, пов'язаних зі станом водного середовища, і

прийнятих у зв'язку з цим коригувальних рішень. Така документація забезпечує простежуваність дотримання екологічних обмежень і може використовуватися для підтвердження належної реалізації заходів у межах процедури оцінки впливу на довкілля.

Моніторингові спостереження за станом ґрунтів та надр

- системне спостереження за проведенням робіт з рекультивації;
- геотехнічний контроль – спостереження за станом укосів та відвалів для запобігання зсувним процесам.
- спостереження за станом ґрунтового покриву – запобігання забрудненню паливно-мастильними матеріалами, організація майданчиків для їх зберігання.

Моніторингові спостереження за станом рослинного і тваринного світу

- біоекологічний моніторинг – фіксація стану рослинності та можливої присутності червонокнижних видів на ділянці.
- спостереження за станом рекультивованих земель – оцінка приживлюваності деревних культур, відновлення травостою.
- біологічний моніторинг – оцінка стану фауни й флори на відновлених землях, відстеження процесів формування екосистеми.

Контроль щодо впливу від здійснення операцій у сфері управління відходами під час проведення робіт з ліквідації об'єктів ДП «Бурвугілля» відповідно до Закону України «Про управління відходами»:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- ведення обліку відходів, що утворилися в результаті діяльності підприємства, подача відповідної звітності;
- забезпечення утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та тимчасового зберігання відходів, а також забезпечення дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;
- призначення відповідальних осіб у сфері управління відходами.

12. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Планована діяльність ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ОБ'ЄДНАНА КОМПАНІЯ «УКРВУГЛЕРЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ» з ліквідації дільниці відкритих робіт (колишнього розрізу «Морозівський») та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», розташованих на території Пантаївської та Приютівської об'єднаних територіальних громад Олександрійського району Кіровоградської області, підлягає оцінці впливу на довкілля згідно ст. 3, частина 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року – п. 3, абзац 1 – видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням; п. 14 – розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження, реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів, зазначених у пунктах 1-13 цієї частини, крім тих, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України. Планована діяльність відноситься до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2009 року № 535 Державне підприємство (ДП) «Бурвугілля» було внесене до Переліку вугледобувних та вуглепереробних підприємств, які передаються для закриття (додаток 10 до Програми «Українське вугілля», яка була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2001 року № 1205).

Планована діяльність передбачає коригування попередніх проєктних рішень (проєкт ліквідації ДП «Бурвугілля», розроблений ДП «Інститут «УкрНДІпроєкт» в 2012 році, затверджений наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.09.2012 р. № 723) з наступних причин:

- вийшло з експлуатації гірничо-транспортне обладнання, наявне на підприємстві на той час, яке було передбачено для виконання гірничо-технічної рекультивації;
- частково змінився рельєф поверхні в результаті зсувних процесів та хвильової переробки схилів уступів;
- частково змінилися межі можливого виконання гірничо-технічної рекультивації в процесі передачі частини земель новим землекористувачам (південна частина Морозівського розрізу, північна частина внутрішніх відвалів);
- часткова зміна вимог технічних умов рекультивації (не вимагається рекультивація верхнього ярусу конвеєрного відвалу);
- зміна цільового призначення рекультивації окремих ділянок – території що передбачались під залуження, тепер використовуються під заліснення.

Проєктні рішення з ліквідації дільниці відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський») та інших об'єктів ДП «Бурвугілля» передбачають комплекс робіт, що включає виположення схилів бортів, торців та відвалів до безпечних параметрів, розвантаження уступів, формування захисних валів і нагірних каналів.

В рамках планованої діяльності передбачаються наступні напрямки рекультивації:

- водогосподарське (існуюча водойма);
- лісогосподарське (лісонасадження);
- сільськогосподарське (орні землі).

Водойма створена в залишкових розрізній і виїзній траншеях дільниці відкритих робіт. На даний час водойма вже існує з відміткою дзеркала води 105,45 м (станом на 05.2024 р.).

Під висадку лісних насаджень будуть готуватися схили та горизонтальні ділянки робочого борту і західного торця розрізної траншеї, західного борту виїзної траншеї, території мостових відвалів неробочого борту та залишкової розрізної траншеї в районі с. Новоселівка, місця складування будівельного сміття в районі вугільного складу.

Формування ділянки сільськогосподарського призначення передбачено на поверхні робочого борту та західного торця розрізної траншеї.

Проектні рішення з фізичної ліквідації об'єктів включають демонтаж будівель промайданчика дільниці відкритих робіт з подальшим плануванням території, демонтаж існуючих ліній електропостачання 6 кВ та 35 кВ, демонтаж електростанції «Технологічна» 35/6 кВ з подальшим благоустроєм території.

Крім того, в рамках планованої діяльності передбачається проведення ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгулецького (Олександрійського) водосховищ.

При реалізації планованої діяльності ДП «Бурвугілля» з ліквідації дільниці відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський») та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», розташованих на території Пантаївської та Приютівської об'єднаних територіальних громад Олександрійського району Кіровоградської області, можливі наступні ймовірні впливи планованої діяльності на фактори довкілля:

- **клімат і мікроклімат** – основними факторами впливу на клімат є хімічне забруднення атмосфери; теплове забруднення повітряного басейну; зміна водного режиму району. При реалізації планованої діяльності з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля» змін мікроклімату не очікується, оскільки в процесі проведення робіт відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи.

Джерела утворення парникових газів при реалізації планованої діяльності відсутні.

Таким чином, вплив планованої діяльності на мікроклімат, зумовлений викидами парникових газів, можна вважати відсутнім.

Виникнення мікрокліматичних умов, що сприяють розповсюдженню шкідливих видів фауни і флори, в районі розміщення підприємства не передбачається.

Особливості кліматичних умов не сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище.

Необхідність передбачення заходів з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат, а також пов'язаних з ними несприятливих змін у навколишньому середовищі відсутня.

Впливи на клімат і мікроклімат (включаючи опосередковані), які необхідно враховувати при провадженні планованої діяльності – відсутні.

- **геологічне середовище, надра** – в результаті проведення робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський») та інших об'єктів ДП «Бурвугілля» з виконанням комплексу гірничо-технічної та біологічної рекультивації, негативний вплив, що був здійснений гірничо-видобувною діяльністю на

геологічне середовище буде припинений за рахунок припинення проведення розкривних робіт, виймання вугільних пластів, відкачування підземних вод, залучення у відпрацювання та порушення земельних площ.

Прогнозується, що ситуація зі стійкістю укосів поступово стабілізується після виконання комплексних заходів з переформування окремих уступів, бортів і рекультивації новоутворених берм і укосів. Цьому сприяє загасання активного впливу процесів відновлення рівнів водоносних горизонтів, а також реалізація ефекту консолідаційного ущільнення і зміцнення порід у часі в приукосових масивах уступів і відвалів.

Таким чином, після завершення ліквідаційних заходів не очікується розвитку небезпечних ендегенних і екзогенних процесів та явищ як природного, так і техногенного походження. Відновлення порушених земель за рахунок рекультивації створить передумови для їх подальшого господарського використання, зниження техногенного навантаження та поліпшення стану довкілля.

- повітряне середовище – на етапі проведення робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», проведенні ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгулецького (Олександрійського) водосховищ очікуються локальні викиди при роботі машин і механізмів, а також автотранспортних засобів при проведенні земляних робіт, навантаженні та транспортуванні земляних мас автотранспортом; при проведенні робіт з розбирання будівель і споруд, навантаженні та транспортуванні відходів автотранспортом; проведення газорізальних та зварювальних робіт; фарбувальних робіт; перевантаження сипких матеріалів, проведенні вирубки зелених насаджень. Валовий викид забруднюючих речовин за період проведення робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», проведенні ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгулецького (Олександрійського) водосховищ складе 236,71422 т. Даний вид забруднення повітря носить тимчасовий характер і обмежується терміном виконання робіт.

На період експлуатації гідротехнічної споруди Інгулецького (Олександрійського) водосховища передбачаються викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря при роботі аварійного джерела електропостачання – дизель-генератору ESTAR BES-35 SA-ABP, потужністю 28 кВт. На період експлуатації гідротехнічної споруди Інгулецького (Олександрійського) водосховища валовий викид забруднюючих речовин становитиме 0,554036 т/рік.

Перевищень граничнодопустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі з урахуванням фонового забруднення атмосферного повітря при проведенні робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», проведенні ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгулецького (Олександрійського) водосховищ та у післяліквідаційний період не очікується.

Згідно додатку 4 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. № 173 (далі – ДСП-173), розріз «Морозівський» ДП «Бурвугілля» під час експлуатації відносився до підприємств II класу небезпеки з розміром санітарно-захисної зони 500 м (підприємства по видобуванню кам'яного, бурого та іншого вугілля; породні відвали вугільних шахт, що експлуатуються). Планована діяльність передбачає ліквідацію дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», рекультивацію

порушених земель та передачу рекультивованих ділянок іншим землекористувачам та не відноситься до підприємств, виробництв та об'єктів, для яких встановлюється санітарно-захисна зона згідно класифікації, наведеної у додатку 4 ДСП-173.

- **водне середовище** – територія здійснення планованої діяльності характеризується наявністю водойми орієнтовною площею 121,5 га, що утворилась на місці колишнього розрізу «Морозівський».

За результатами гідрогеологічних розрахунків було встановлено, що формування антропогенних запасів підземних вод техногенного та підвугільного водоносних горизонтів у порушеному гірничому масиві на відпрацьованих полях шахт та розрізів Олександрійського району, а також техногенних водойм у залишкових траншеях ліквідованого розрізу, остаточно завершиться при настанні усталеного гідродинамічного режиму фільтрації підземних вод на площі родовища та прилеглих територіях у період 2020-2025 рр.

При цьому на відпрацьованих площах полів розрізів, до моменту настання усталеного рівневого режиму фільтрації, запаси підземних вод, що формувались (техногенного та підвугільного горизонтів), з урахуванням акумульованих обсягів поверхневих вод у техногенних водоймах залишкових траншей, перевищують значення природних запасів підземних вод у непорушеному гірничому масиві.

Незважаючи на збільшення антропогенних запасів підземних вод, відповідно до гідрогеологічного прогнозу, рівні (напори) техногенного та підвугільного водоносних горизонтів у порушеному гірничому масиві та горизонту ґрунтових вод на безпосередньо прилеглих територіях будуть в умовах усталеного антропогенного гідродинамічного режиму розташовуватися, як правило, на 3-5 м нижче відміток природних значень рівнів підземних вод до розробки буровугільних родовищ.

З урахуванням викладеного, можна стверджувати, що станом на 2025 р. усталений гідродинамічний режим фільтрації підземних вод на площі родовища та прилеглих територіях вже завершився. Абсолютна відмітка рівня води в залишкових розрізній та виїзній траншеях дільниці відкритих робіт ДП «Бурвугілля» (105,45 м) знаходиться значно нижче відміток навколишньої денної поверхні (160,0-170,0 м), що виключає можливість підтоплення прилеглих до ділянки територій.

Для зниження рівня токсичності води кар'єрної водойми та створення умов для відновлення водного біорізноманіття передбачається впровадження комплексних екологічних заходів, що поєднують інженерно-гідротехнічні, біологічні та організаційно-правові підходи та включають: усунення джерел забруднення, очищення води та прибережної зони шляхом біологічної меліорації, заселення водойми зоопланктоном з метою формування стійких трофічних ланцюгів, регулювання чисельності фітопланктону та зниження ризику масового цвітіння води.

Під час проведення робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля» витрата води передбачається на господарсько-питні та виробничі потреби – пилопригнічення. Планується використовувати привозну воду.

Для відведення господарсько-побутових стоків передбачається установка біотуалетів з подальшим вивезенням спеціалізованими підприємствами на каналізаційні очисні споруди біологічної очистки за договором.

Для відновлення належного експлуатаційного стану гідротехнічних споруд Інгулецького (Олександрійського) та Іванівського водосховища передбачається проведення ремонтно-відновлювальних робіт. Після завершення ремонтно-

відновлювальних робіт гідротехнічні споруди Інгулецького (Олександрійського) та Іванівського водосховищ будуть передані до управління каналів річки Інгулець.

Планованою діяльністю не передбачається виконання робіт, пов'язаних з днопоглибленням русла чи дна річок, берегоукріпленням або зміною гідрологічного режиму водних об'єктів. Планована діяльність має виключно ремонтно-відновлювальний характер і спрямована на забезпечення належного технічного стану існуючих гідротехнічних споруд без зміни гідроморфологічних характеристик водних об'єктів.

У складі ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Олександрійського (Інгулецького) водосховища передбачається розчистка акваторії гідровузла, зумовлена фактичним станом дна у приплотинній зоні, де потужність мулових відкладів досягає до 1,7 м. Донні відклади сформовані переважно з алювіальних мулів природного походження та продуктів тривалого руйнування бетонних і металевих конструкцій гідровузла, що вже на даний момент негативно впливає на гідравлічні умови роботи водоскидних споруд і створює передумови для вторинного забруднення води внаслідок періодичного ресуспендування відкладів.

Тимчасове підвищення каламутності води під час проведення робіт має виключно локальний характер, просторово обмежується зоною безпосереднього виконання робіт і не поширюється на акваторію водосховища в цілому. Після завершення механічних операцій каламутність знижується природним шляхом за рахунок осідання зважених часток і відновлення характерного водообміну. З урахуванням морфометричних характеристик водосховища та його проточного режиму ці процеси мають самовідновлювальний характер і не потребують застосування додаткових інженерних або хімічних заходів.

Таким чином, вплив планованої діяльності на гідрофізичні та гідрохімічні показники води Інгулецького (Олександрійського) водосховища є короткостроковим, оборотним і технологічно обумовленим, не призводить до погіршення якісного стану водного середовища та не змінює сформований гідрохімічний фон водного об'єкту. У довгостроковій перспективі реалізація робіт сприятиме зменшенню ризиків вторинного замулення та неконтрольованого надходження зважених речовин у воду, що має стабілізуючий ефект для гідрофізичного стану водного об'єкта.

Також, реалізація планованих ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд спрямована на стабілізацію гідрологічного режиму річки Інгулець, запобігання неконтрольованим підтопленням, що у довгостроковій перспективі матиме позитивний вплив на стан водних та прибережних екосистем, включаючи водну флору, іхтіофауну та прибережні біотопи.

- **земельні ресурси** – територія, на якій розташований вугільний розріз «Морозівський», характеризується специфічними ґрунтово-геологічними, рельєфними та гідрологічними особливостями, що склалися під впливом як природних факторів, так і потужної техногенної трансформації, спричиненої багаторічною гірничодобувною діяльністю. До несприятливих дій гірничих підприємств на земельні ресурси слід віднести: вилучення значних площ земель із господарського використання під вугільний розріз, виробничі та інфраструктурні об'єкти; порушення ґрунтового покриву, втрату родючого шару ґрунту; формування відвалів порід та зміну рельєфу місцевості; підтоплення земель внаслідок зміни гідрогеологічних умов; розвиток ерозійних процесів, зсувів, осідань; забруднення ґрунтів токсичними речовинами (важкими металами, нафтопродуктами тощо); деградацію екосистем та зниження біопродуктивності земель.

Для компенсації здійсненого видобувною та виробничою діяльністю негативного впливу на ґрунти планованою діяльністю передбачені заходи щодо рекультивації порушених гірничо-видобувними роботами земель. Ці заходи передбачають відновлення та покращення родючої здатності ґрунтів.

Процес рекультивації земель складатиметься з комплексу інженерних, гірничотехнічних, меліоративних, біологічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, що спрямовані на повернення порушених промисловістю територій у різні види природокористування. В рамках планованої діяльності передбачаються наступні напрямки рекультивації: водогосподарське (існуюча водойма); лісгосподарське (лісонасадження); сільськогосподарське (орні землі).

Негативний вплив попередньої видобувної діяльності ДП «Бурвугілля» на ґрунти та земельні ресурси після проведення рекультиваційних робіт припиниться. Планована діяльність матиме позитивний вплив на ґрунти та земельні ресурси.

- навколишнє соціальне середовище – оскільки видобуток корисних копалин на ділянці відкритих робіт давно припинений, то основні негативні фактори діючого гірничого виробництва (шумове та пилове навантаження, інтенсивні транспортні потоки, відкачування підземних вод) на даний час відсутні. Водночас на території збереглися довготривалі наслідки промислової діяльності – наявність відвалів, крутих і небезпечних бортів, залишкових траншей та деградованих земель. Реалізація проєкту ліквідації та рекультивації матиме позитивний соціальний вплив, оскільки усуне небезпечні ділянки, поліпшить санітарно-екологічний стан території, створить умови для подальшого використання земель у сільському та лісовому господарстві, а також сприятиме підвищенню рівня безпеки та якості життя місцевого населення.

- навколишнє техногенне середовище – за інформацією Департаменту культури та туризму Кіровоградської обласної військової адміністрації (лист № 29-01-19/781/0.291 від 06.06.2025 р., додаток 11) найближчими об'єктами культурної спадщини є: курган № 21, розташований за 1,2 км на захід від південної околиці с. Новоселівка; кургани №№ 1, 2, 3, розташовані за 0,75-0,9 км на північ від північної околиці с. Новоселівка; кургани №№ 1, 2, розташовані на схід від с-ща Пантаївка. За наданими географічними координатами та картографічними матеріалами встановлено, що відстані від ділянці відкритих робіт (колишнього розрізу «Морозівський») до найближчих об'єктів культурної спадщини становлять: курган № 21 – 43 м; кургани №№ 1, 2, 3 – 363 м; кургани №№ 1, 2 – 177 м.

У межах охоронних зон об'єктів археологічної спадщини (курган № 21, розташований на захід від південної околиці с. Новоселівка, кургани №№ 1, 2, розташовані на схід від с-ща Пантаївка, кургани № 1, 2, 3, розташовані на північ від північної околиці с. Новоселівка) будь-які земляні, гірничі, планувальні або будівельні роботи не здійснюватимуться. Межі цих зон враховуються при організації виконання робіт та позначені на карті-схемі джерел впливу на довкілля (додаток 7) та рис. 1.5.1.

Слід також зазначити, що проведення робіт передбачається виключно у межах земельних ділянок, порушених гірничими роботами, без додаткового втручання у непорушений та недосліджений раніше культурний шар.

Вплив планованої діяльності на об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини не передбачається.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону

України «Про охорону культурної спадщини», виконавець робіт зупинить їх подальше ведення і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

- стан фауни, флори, біорізноманіття землі (у тому числі вилучення земельних ділянок).

Межами ділянки відкритих робіт є межі, встановлені проектом будівництва розрізу у 1962 році (акт про надання гірничого відводу № 106 від 16.05.1964 р., виданий Держгіртехнаглядом України) з урахуванням погоджених змін східної та західної меж (протоколи Держгіртехнагляду № 4-10/2519 від 28.12.1982 р. та № 17-5/118/5, 1993 р.).

Користування земельними ділянками здійснювалось згідно Державного акту на право користування землею серія В № 011575, виданого виконавчим комітетом Олександрійської районної (міської) Ради народних депутатів, та Державного акту на право довгострокового тимчасового користування землею, затвердженого постановою Ради Міністрів Української РСР від 28.04.1986 р. № 228-р.

На момент підготовки звіту з ОВД вже проведена частина робіт з ліквідації ділянки відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля». Загальна площа земельних ділянок під об'єктами ДП «Бурвугілля», що підлягають рекультивації, становить близько 278,6 га. Додаткове вилучення земельних ділянок не передбачається.

В рамках планованої діяльності передбачається проведення гірничотехнічної і біологічної рекультивації порушених видобувними роботами земель. Озеленення рекультивованих земель здійснюватиметься шляхом посадки саджанців листяних порід та посівом лугових газонів. Кількість висаджених дерев становитиме 64578 од., площа озеленення багаторічними травами – 9,74 га.

В результаті проведення робіт з ліквідації ділянки відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», рекультивації порушених гірничими роботами земель очікується позитивний вплив на рослинний світ, зокрема відновлення видового різноманіття та формування стійких фітоценозів. Рекультивовані ділянки сприятимуть появі умов для природного поновлення місцевих рослинних угруповань, підвищенню біопродуктивності території та відновленню ландшафтної привабливості.

З метою забезпечення охорони та збереження популяції вечірниць рудої, виявленої в районі здійснення планованої діяльності, яка занесена до Червоної книги України та підлягає особливій державній охороні, у період проведення робіт на ділянках рекультивації передбачається комплекс природоохоронних заходів. Перед початком робіт передбачається проведення спеціалізованого екологічного обстеження території з метою виявлення місць потенційного перебування кажанів. У випадку виявлення сховищ або колоній виду на ділянці, вони будуть винесені за межі активних робіт, а у разі неможливості збереження природних місць існування – здійснено їх заміну шляхом встановлення штучних сховищ (будиночків для кажанів) на прилеглій території.

Додатково, у рамках компенсаційних заходів, передбачається створення умов для підтримання стабільності популяції виду, зокрема висадження деревних порід, що у перспективі формують дуплисті стовбури, придатні для проживання кажанів (дуб, липа, верба). Таким чином, реалізація комплексу запланованих заходів дозволить мінімізувати негативний вплив робіт на популяцію вечірниць руда та сприятиме збереженню біорізноманіття на рекультивованих землях.

Рекультивація порушених гірничими роботами земель матиме позитивний вплив на тваринний світ, оскільки сприятиме відновленню природних місць існування фауни та створенню умов для формування стабільних екологічних ніш. Крім того, формування

різноманітних ландшафтних структур і збереження природних елементів місцевості сприятиме підвищенню біорізноманіття, стабілізації чисельності видів та покращенню екологічної рівноваги на рекультивованих територіях.

У складі ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Олександрійського (Інгулецького) водосховища передбачається розчистка акваторії гідровузла, зумовлена фактичним станом дна у приплотинній зоні, де потужність мулових відкладів досягає до 1,7 м. Вплив планованої діяльності на іхтіофауну Інгулецького (Олександрійського) водосховища під час проведення ремонтно-відновлювальних робіт оцінюється як локальний, короткостроковий та оборотний, без загрози для стабільності рибних угруповань і без формування довготривалих негативних наслідків для водних біологічних ресурсів. У контексті екологічної доцільності реалізація планованих робіт має превентивний характер і сприяє зниженню системних ризиків для іхтіофауни в майбутньому.

За інформацією Департаменту екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації (лист № 26-01-23/1175/0.26 від 21.05.2025 р.) в межах ділянок проведення планованої діяльності, а саме: ділянки відкритих робіт (розріз «Морозівський»), гідротехнічних споруд Іванівського та Інгулецького водосховищ відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду області та території, зарезервовані для заповідання.

Земельні ділянки, на яких розташовані гідротехнічні споруди Іванівського та Інгулецького водосховищ, відносяться до структурних елементів екологічної мережі, а саме до сполучних територій (екокоридорів), які поєднують між собою ключові території регіональної схеми екологічної мережі Кіровоградської області, затвердженої рішенням Кіровоградської обласної ради від 23 червня 2017 року № 329 (далі – Екологічна мережа).

Земельна ділянка, на якій розташована гідротехнічна споруда Іванівського водосховища, включена до екологічного коридору (долина р. Бешка), який сполучає Новопраський та Ізмайлівський регіональні центри біологічного різноманіття Екологічної мережі.

Земельна ділянка, на якій розташована гідротехнічна споруда Інгулецького водосховища, включена до екологічного коридору (русло р. Інгулець), який сполучає Диківський та Новопилипівський регіональні центри біологічного різноманіття Екологічної мережі.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюються законом України «Про екологічну мережу України», постановою Кабінету міністрів України від 16.12.2015 №1196 «Про затвердження Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі.

Відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про екологічну мережу України» включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі не призводить до зміни форми власності і категорії земель на відповідні земельні ділянки та інші природні ресурси, їх власника чи користувача, а власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, зобов'язані забезпечувати їх використання за цільовим призначенням.

Найближчим до проммайданчиків ДП «Бурвугілля» об'єктом, що знаходиться в переліку міжнародних водно-болотних угідь та знаходиться під охороною Рамсарської конвенції є Дніпровсько-Орільський природний заповідник, який знаходиться на відстані більш ніж 132 км.

Найближчі до об'єктів планованої діяльності території Смарагдової мережі:

- об'єкт Смарагдової мережі: Oleksandriyska part of Inhulets (SiteCode: UA0000318) площею 10377,4 га – розташований на відстані 0,85 км в північному напрямку, 1,03 км в південно-східному напрямку від дільниці відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський») та 8,09 км від гідротехнічної споруди Іванівського водосховища.

- об'єкт Смарагдової мережі: Kryvorizka part of Inhulets river (SiteCode: UA0000319) площею 22472,86 га – розташований на відстані 11,4 км від гідротехнічної споруди Іванівського водосховища.

Гідротехнічна споруда Інгuleцького водосховища розташована на межі двох вищезазначених об'єктів Смарагдової мережі – Oleksandriyska part of Inhulets (SiteCode: UA0000318) та Kryvorizka part of Inhulets river (SiteCode: UA0000319).

Планована діяльність з ліквідації дільниці відкритих робіт та виконання ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Інгuleцького (Олександрійського) водосховища була проаналізована з урахуванням статусу територій Смарагдової мережі Oleksandriyska part of Inhulets (UA0000318) та Kryvorizka part of Inhulets river (UA0000319).

На підставі матеріалів Звіту, а також спеціалізованих досліджень екосистем та біорізноманіття (Додатки 13, 14) встановлено, що планована діяльність не призведе до втрати, фрагментації або деградації оселищ та видів, і не погіршить їх цілісність, екологічні функції та роль у регіональній екологічній мережі.

- **ландшафт** – розробка родовищ корисних копалин неминує призводити до зміни ландшафту місцевості, яка потрапляє в зону впливу гірничих робіт. На території дільниці відкритих робіт сформувався гірничопромисловий ландшафт. Такі ландшафти знаходяться під потужним впливом природних процесів, притаманних цій природній зоні. У результаті взаємодії гірничопромислового ландшафту з природними процесами формуються нові процеси та явища, які визначаються як природно-антропогенні та переважно носять деструктивний характер.

За ступенем окультуреності об'єкт планованої діяльності розташований на території з порушенням (сильно зміненим) ландшафтом, який зазнав довготривалого впливу людини. За ступенем впливу на ландшафт людиною – ландшафт культурний (антропогенно-змінений), створений шляхом корінної зміни структури природних ландшафтів у потрібному для господарського напрямку.

Внаслідок планованої діяльності утвориться постмайнінговий ландшафт. Заплановані заходи з рекультивзації дозволять запобігти деструктивним явищам під час змін ландшафту. Тобто очікується позитивний вплив планованої діяльності на ландшафт.

- **відходи** – в процесі проведення робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгuleцького (Олександрійського) водосховищ передбачається утворення відходів від розбирання будівель та споруд, дорожнього покриття тощо; відходів будівельних матеріалів, що використовуються при проведенні робіт; відходів обтирального ганчір'я; твердих побутових відходів та шламу септиків, що утворюються в результаті життєдіяльності робітників, а саме: 17 04 05 Чавун та сталь; 17 01 02 Цегла; 17 01 01 Бетон; 17 09 04 Змішані відходи будівництва і знесення будівель інші, ніж зазначені за кодами 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03; 16 02 09* Трансформатори та конденсатори, що містять поліхлоровані біфеніли (ПХБ) чи поліхлоровані терефталати (ПХТ); 17 04 11 Кабелі інші, ніж зазначені за кодом 17 04 10; 17 02 01 Деревина; 17 03

01* Бітумні суміші, що містять вугільну смолу; 17 06 05* Будівельні матеріали, що містять азбест; 17 05 03* Ґрунт та каміння, що містять небезпечні речовини; 12 01 13 Відходи процесів зварювання; 15 01 10* Упаковка, що містить залишка або забруднена небезпечними речовинами; 17 02 03 Пластмаси; 15 02 02* Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг, забруднені небезпечними речовинами; 20 03 01 Змішані побутові відходи; 20 03 04 Шлами септичних ємностей.

Загальний обсяг відходів при проведенні робіт з ліквідації дільниці відкритих робіт та інших об'єктів ДП «Бурвугілля», ремонтно-відновлювальних робіт гідротехнічних споруд Іванівського і Інгулецького (Олександрійського) водосховищ складе 16698,9198 т.

Всі відходи, що утворюються в період проведення робіт, підлягають тимчасовому складуванню на промайданчику в спеціально відведених місцях з твердим покриттям.

В міру накопичення відходи передаватимуться суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для подальшого оброблення та/або видалення згідно з договорами, що будуть укладені до початку проведення робіт.

Транскордонний вплив не передбачається.

Кумулятивний вплив об'єкту планованої діяльності та сусідніх виробничих підприємств, які є забруднювачами довкілля, є допустимим.

При дотриманні технологічних умов експлуатації, інтегральний вплив на більшість компонентів природного середовища, з урахуванням вжиття усіх передбачених проектом захисних рішень, оцінюється як допустимий.

З метою забезпечення нормативного стану атмосферного повітря, земель, підземних і поверхневих вод, флори і фауни, будівель, споруд і комунікацій, здоров'я людей в районі розміщення об'єкта планованої діяльності, недопущення активізації на цій території небезпечних природно-техногенних процесів і виникнення аварійних ситуацій, здатних негативним чином впливати на стан навколишнього середовища передбачається комплекс ресурсозберігаючих, захисних, відновлювальних, компенсаційних та охоронних заходів.

Проведення планованої діяльності буде здійснюватися з дотримання норм чинного екологічного законодавства, зокрема Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», Водного Кодексу України, Земельного Кодексу України, «Про надра», «Про управління відходами», «Про оцінку впливу на довкілля», інших нормативних документів.

13. СПИСОК ПОСИЛАНЬ

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р. № 2059-VIII;
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-XII;
3. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-XII;
4. Закон України «Про управління відходами» від 20.06.2022 р. № 2320-IX;
5. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР;
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III;
7. Кодекс України «Про надра» від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР;
8. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 р. № 962-IV;
9. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. № 2456-XII;
10. Закон України «Про рослинний світ» від 09.04.1999 р. № 591-XIV;
11. Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 р. № 2894-III;
12. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 р. № 858-IV;
13. Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011 р. № 3613-VI;
14. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 р. № 1805-III;
15. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.2004 р. № 1626-IV;
16. Гірничий закон України.
17. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI;
18. «Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля», затверджений Постановою Кабміну України від 13.12.2017 р. № 989;
19. «Критерії визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля», затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 р. № 1010;
20. «Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля», затверджений Постановою Кабміну України від 13.12.2017 р. № 1026;
21. «Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля», затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів України від 15.03.2021 р. № 193;
22. «Методичні рекомендації з підготовки звіту з оцінки на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин», затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів України від 28.12.2021 р. № 884;
23. «Положення про державну систему моніторингу довкілля», затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 р. № 391;
24. «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 р. № 173;
25. ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджений Наказом МОЗ України від 12.05.2010 р. № 400;
26. ОНД-86. Методика расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных

веществ, содержащихся в выбросах промышленных предприятий. Утверждены Председателем Государственного комитета СССР по гидрометеорологии и контролю природной среды. № 192, 04.08.1986;

27. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»;

28. Державні медико-санітарні нормативи «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджені наказом МОЗ України від 10.05.2024 р. № 813.

29. Державні медико-санітарні нормативи «Орієнтовно безпечні рівні впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджені наказом МОЗ України від 10.05.2024 р. № 813.

30. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 309, 27.06.2006;

31. Методичні рекомендації «Оцінка канцерогенного та неканцерогенного ризику для здоров'я населення від хімічного забруднення атмосферного повітря», затверджені Наказом МОЗ України № 1811 від 18.10.2023 р.;

32. Збірник показників емісії (питомих викидів) забруднюючих речовин в атмосферне повітря різними виробництвами. УкрНЦТЕ, 2004 р.;

33. Збірник методик по розрахунку вмісту забруднюючих речовин у викидах від неорганізованих джерел забруднення атмосфери, УкрНЦТЕ, 1994 р.;

34. Методика розрахунку викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами, ВАТ «УкрНТЕК», 1999 р.;

35. «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови», затверджені Наказом МОЗ України від 22.02.2019 р. № 463;

36. ДБН А.2.2-1:2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)»;

37. ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»;

38. ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 «Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях»;

39. ДСТУ-Н Б.В.1.1-33:2013 «Настанова з розрахунку та проектування захисту від шуму сельбищних територій»;

40. ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації»;

41. ДБН В.1.4-1.01.97 «Регламентовані радіаційні параметри. Допустимі рівні».

42. «Проект ліквідації ДП «Бурвугілля»», розробник – ДП «Інститут «УкрНДІпроект», 2012 р.

43. Звіт з дослідження стану екосистеми на територіях та прилеглих землях до вугільного розрізу «Морозівський», розробник – ФОП Розанов О.В., 2025 р.

44. Звіт про стан екосистеми в районі гідровузла Олександрійського водосховища та впливу планованої діяльності на стан водних та біологічних ресурсів, підготовлений ГО «Захист малих річок України».

45. Коригування «Проект ліквідації ДП «Бурвугілля». Основні технічні рішення». Розробник – ТОВ «ДНІПРОТЕХКОНСАЛТ», 2024 р.

46. Коригування «Проект ліквідації ДП «Бурвугілля». Основні технічні рішення». Розробник – ТОВ «ДНІПРОТЕХКОНСАЛТ», 2025 р.

47. Коригування «Проект ліквідації ДП «Бурвугілля». Ремонтно-відновлювальні роботи гідротехнічних споруд Іванівського водосховища». Розробник – ТОВ «ДНІПРО-

ТЕХКОНСАЛТ», 2025 р.

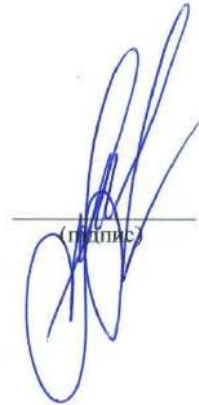
48. Коригування «Проект ліквідації ДП «Бурвугілля». Ремонтно-відновлювальні роботи гідротехнічних споруд Інгулецького (Олександрійського) водосховища». Розробник – ТОВ «ДНІПРОТЕХКОНСАЛТ», 2025 р.

49. «Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області у 2023 році», підготовлена Департаментом екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної військової адміністрації.

50. Екологічний паспорт Кіровоградської області за 2023 рік.

Виконавці Звіту з оцінки впливу на довкілля:

Директор ТОВ «ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ГРУПП»,
фахівець з охорони навколишнього середовища,
магістр зі спеціальності «Екологія та охорона
навколишнього середовища», кваліфікація:
еколог, викладач вищого навчального закладу

(підпис)

Коваленко В.В.

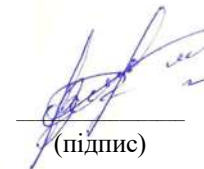
Еколог ТОВ «ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ГРУПП»,
спеціаліст спеціальності «Екологія та охорона
навколишнього середовища», кваліфікація:
Інженер-проектувальник (Кваліфікаційний
сертифікат Серія АР № 012000, інженерно-
будівельне проектування у частині забезпечення
життя і здоров'я людини, захисту навколишнього
природного середовища)

(підпис)

Цибенко С.Ю.

Еколог ТОВ «ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ГРУПП»,
бакалавр спеціальності «Екологія»,
кваліфікація: еколог

(підпис)

Лаврова В.С.

ДОДАТКИ

Д Е Р Ж А В Н И Й
А К Т
НА ПРАВО КОРИСТУВАННЯ
ЗЕМЛЕЮ

Г О С У Д А Р С Т В Е Н Н Ї Й
А К Т
НА ПРАВО ПОЛЬЗОВАНИЯ
ЗЕМЛЕЙ

Земля в СРСР є виключною власністю держави і надається тільки в користування. Дії, які в прямій або прихованій формі порушують право державної власності на землю, забороняються.

~~Земля, яку займають колгоспи, закріплюється за ними в безстрокове користування, тобто навечно.~~

Землекористувачі мають право і повинні користуватися земельними ділянками в тих цілях, для яких вони їм надані.

Землекористувачі повинні раціонально використовувати надані їм земельні ділянки, не чинити на своїй ділянці дій, які б порушували інтереси сусідніх землекористувачів.

З Основ земельного законодавства
Союзу РСР і союзних республік

Земля в СССР состоит в исключительной собственности государства и предоставляется только в пользование. Действия, в прямой или скрытой форме нарушающие право государственной собственности на землю, запрещаются.

~~Земля, занимаемая колхозами, закрепляется за ними в бессрочное пользование, то есть навечно.~~

Землепользователи имеют право и обязаны пользоваться земельными участками в тех целях, для которых они им предоставлены.

Землепользователи обязаны рационально использовать предоставленные им земельные участки, не совершать на своем участке действий, нарушающих интересы соседних землепользователей.

Из Основ земельного законодательства
Союза ССР и союзных республик

Закресленому (другой абзац) вірить Мит підпис
Загрозитому (второй абзац) верит Мит підпис

Державний акт видано вуглерозрізу, Морозівський
Государственный акт выдан (назва землекористувача та його

виробничого об'єднання „Олександріявугілля“
місцезнаходження — найменування землекористувача та його місця знаходження)

Олександрійського р-на, Кіровоградської обл.

Української Радянської Соціалістичної республіки
республіки

виконавчим комітетом Олександрійської районної
исполнительным комитетом районного

(міської) Ради ^{народних} депутатів ~~журналистів~~ у тому, що за вказаним
(городского) Совету ~~журналистов~~ ^{народных} депутатов в том, что за
землекористувачем закріплюються в безстрокове і безплатне
указанным землепользователем закрепляются в бессрочное и
користування 220 гектарів землі

бесплатное пользование гектаров земли

в межах згідно з планом землекористування.
в границах согласно плану землепользования.

Земля надана для гірничих розробок
Земля предоставлена для (ціль, призначення — цель, назначение)

Цей державний акт складено в двох примірниках, з яких
Настоящий государственный акт составлен в двух экзем-
перший видано землекористувачу, другий зберігається
п'ярах, из которых первый выдан землепользователю, второй
у виконавчому комітеті районної (міської) Ради ^{народних} депутатів
хранится в исполнительном комитете районного (городского)
~~журналистов~~
Совета ^{народных} депутатов ~~журналистов~~.

Акт зареєстровано в Книзі записів державних актів на
Акт зарегистрирован в Книге записей государственных
право користування землею за № 18
актов на право пользования землей за

Голова виконавчого комітету

Председатель исполнительного комитета

Олександрійської районної (міської)
районного (городского)

^{народных}
Ради депутатів ~~журналистов~~
^{народных}
Совета депутатов ~~журналистов~~

Головний (старший) інженер-

Главный (старший) инженер-

землепорядник

землеустроитель

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

1980 року
год

Виправленому „ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ“ на „НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ“ *верить [signature]* підпис

В № 011575

Исправленному „ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ“ на „НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ“ *верить* підпис

П
П

землекористування
землепользования

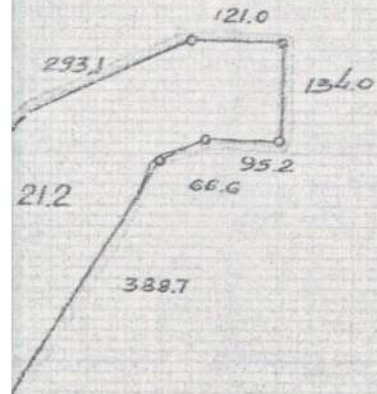

Гілянка знаходиться
на землях р-ну ім. Ткачука

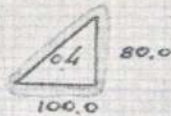
Масштаб 1:10000
Масштаб 1:

А Н
А Н

вуелерозрізу „Морозівський“

185.4

Головний (старший) інженер-землепорядник
Главный (старший) инженер-землеустроитель

М.М.З.

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Ради Міністрів УРСР
від 1 жовтня 1974 р.
№ 473

А К Т

НА ПРАВО ДОВГОСТРОКОВОГО
ТИМЧАСОВОГО КОРИСТУВАННЯ
ЗЕМЛЕЮ

А К Т

НА ПРАВО ДОЛГОСРОЧНОГО ВРЕМЕННОГО
ПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЛЕЙ

Цей акт видано виконавчим комітетом Олександрійської
Зі статті 11 Закону про виконавчі комітети
районної (міської) Ради депутатів трудящих Хіровоградської
районного (міського) Сходу депутатів трудящих
області розрізу „Морозівський“ виробничого об'єднання
об'єднання землекористувачів, якому надані земельні ділянки
(названі землекористувачів, якому надані земельні ділянки)
„Олександріявугілля“

на право довгострокового тимчасового користування землею
на право довгострокового тимчасового користування землею

строком на 10 років для під гірничі розробки по видобутку
строком на років для (для яких видан — для кожна ч. 100)

вугілля

у відповідності з постановою (рішенням) Ради Міністрів
в соответствии с постановлением (решением)
Української РСР

від „28“ квітня 1986 року № 228-р
от года

Всього надано в довгострокове тимчасове користування 2340
Всего предоставлено в долгосрочное временное пользование
гектарів, з них ріллі 229.8 гектарів, багаторічних плодкових
гектаров, из них пашни гектаров, многолетних плодовых

насаджень і виноградників гектарів
насаждений и виноградников гектаров

Землекористувачі мають право і повинні користуватись
Землепользователи имеют право и должны пользоваться
земельними ділянками в тих цілях, для яких вони їм надані.
земельными участками в тех целях, для которых они им предоставлены

Після закінчення строку тимчасового користування земельні
После окончания срока временного пользования земельные
ділянки повертаються попереднім землекористувачам у стані,
участки возвращаются прежним землепользователям в состоянии,
придатному для використання у складі таких угодь:
пригодном для использования в составе таких угодий:

придатному для сільськогосподарського використання.

ОПИС МЕЖ:

Описание границ

Від А до Б землі „Морозівського“ вуглерозрізу в.о. „Олександріявугілля“
от

„ Б до В „ Одеської залізниці

„ В до Г „ РАДГОСПУ Олександрійського цукрокомбінату

„ Г до Д „ „ ім. Гагаріна

„ Д до В „ залізниці вироб. об'єдн. „Олександріявугілля“

„ Ж „ З „ „Морозівського“ вуглерозрізу в.о. „Олександріявугілля“

„ З „ І „ Одеської залізниці

„ І „ Ж „ „Морозівського“ вуглерозрізу в.о. „Олександріявугілля“

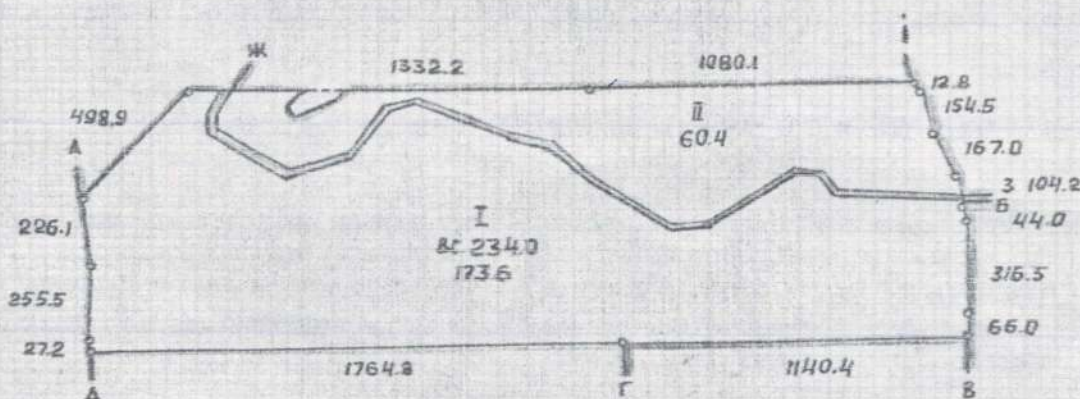
П Л А Н

П Л А Н

ЗЕМЕЛЬ, НАДАНИХ В ДОВГОСТРОКОВЕ ТИМЧАСОВЕ КОРИСТУВАННЯ

земель, предоставляемых в долгосрочное временное пользование

розрізу „Морозівський” во „Олександрійвугілля”

МАСШТАБ 1: 25000

Масштаб

Голова виконавчого комітету Олександрійської
Председатель исполнительного комитета
районної (міської) Ради депутатів трудящих
районного (городского) Совета депутатов трудящихся

Головний (старший) інженер-землевпорядник
Главный (старший) инженер-землеустроитель

Акт на право довгострокового тимчасового користування
Акт на право долгосрочного временного пользования

землею видано „ 29 ” 22 жовтня 1987 року
землей выдан 22 жовтня 1987 года

Цей акт складено в двох примірниках, з яких перший
Этот акт составлен в двух экземплярах, из которых первый

видано землекористувачу, другий-зберігається у виконавчому
выдан землепользователю, второй-хранится в исполнительном

комітеті Олександрійської

комитете

районної (міської) ^{народних} Ради депутатів ~~трудящих~~ та зареєстро-
районного (городского) Совета депутатов трудящихся и зарегистрирован

вано в книзі реєстрації землекористувань за № 51

в книге регистрации землепользований

" 20 " вересня 19 86 року

год

Відмітки про зміни в землекористуванні:

Отметки об изменениях в землепользовании

Дата Дата внесення внесения змін изменений	№ і дата постанови № и дата постановления (рішення) та назва органу, (решения) и наименование органа, яким прийнято рішення принявшего решение	Зміст внесених змін Содержание внесенных изменений (продовження строку (продолжение срока тощо) и пр.)
---	---	---

						П4599-109-1-ГОР		
						Проект ликвидации ГП "Бурулган"		
Фин	Хоз	Бюг	Нард	Парм	Датк			
Разроб	Выслено	Дого	2008			Участок открытых работ		
Получено	Дого	2008				статия	лист	листов
Нач. ста	Дого					П	1	
ГП	Чертежная					Сводно-совмещенный план горных выработок М 1:5000		
И. экстр	Выслено	Дого	2008			ГП "УдрийПроект"		

ЗАТВЕРДЖУЮ**Заступник Міністра енергетики України****Олександр ХЕЙЛО****«20» листопада 2023 р.****ЗАВДАННЯ****на коригування «Проекту ліквідації ДП «Бурвугілля»**

1. Назва та місцезнаходження об'єкту	ДП «Бурвугілля», 28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Марії Козинець, буд. 36
2. Підстава для проектування	Протокол засідання Секції «Вугільна промисловість» Науково-технічної Ради Міністерства енергетики України від 19.04.2021 р. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 р. № 535 «Про доповнення додатку № 10 до Програми «Українське вугілля» Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 р. № 939 «Про затвердження Порядку ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 19.09.2012 р. № 723
3. Вид будівництва	Реконструкція (ліквідація)
4. Дані про інвестора	Міністерство енергетики України, 01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 30
5. Дані про замовника	ДП «Об'єднана компанія «Укрвуглереструктуризація» Міністерства енергетики України, 03142, м. Київ, пров. Приладний, буд. 2-А, ЄДРПОУ 39244468
6. Джерело фінансування	Кошти Державного бюджету України, які передбачені для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств
7. Необхідність розрахунків ефективності інвестицій на основі варіантного проектування.	Не виконувати
8. Дані про генерального проектувальника	Визначається за результатами конкурсних процедур
9. Стадійність проектування з визначенням затверджувальної стадії	Двохстадійне: проект ліквідації (П), затверджується Міністерством енергетики після позитивного висновку Державної експертизи; робоча документація (Р).

10. Дані про інженерні вишукування

1. «Геологічний звіт по дорозвідці поля вугільного розрізу «Морозівський» комбінату «Олександріввугілля» (1974 р.)
2. «Геологічний звіт по підсумкам розвідки вивчення бітумінозності бурого вугілля поля розрізу «Морозівський» ПО «Олександріввугілля»
3. Геологічні дані та матеріали затвердженого проекту ліквідації.

11. Дані про особливі умови будівництва та проектування

1. При проектуванні врахувати «Звіт про проектно-вишукувальну роботу «Виконати роботи з оцінки стійкості західного борту виїзної траншеї розрізу «Морозівський» згідно з проектом ліквідації ДП «Бурвугілля» Етап «Розроблення методики з оцінки стійкості укосів гірничих виробок», 2018 р.
2. В проекті врахувати витрати на подолання соціально-економічних наслідків ліквідації шахти, які визначити відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 р. № 939 «Про затвердження Порядку ліквідації збиткових вуглевидобувних та вуглепереробних підприємств» та Гірничого закону України
3. При розробленні кошторисної документації врахувати інвентаризацію виконаних робіт і витрат станом на 01.06.2024 р.

12. Основні архітектурно-планувальні вимоги і характеристики об'єкта, у тому числі функціональні групи приміщень, назви та площі приміщень

1. Основні технічні рішення прийняти у відповідності з затвердженим «Проектом ліквідації ДП «Бурвугілля» (наказ Міністерства вугілля України від 19.09.2012 р. № 723) за винятком застосування крокуючих екскаваторів при виконання робіт з рекультивації, та у відповідності оновленими технічними умовами.
2. В складі проекту передбачити коригування робочих проектів «Ремонтно-відновлювальні роботи гідротехнічних споруд Інгулецького (Олександрійського) водосховища» та «Ремонтно-відновлювальні роботи гідротехнічних споруд Іванівського водосховища»

13. Черговість будівництва, необхідність виділення пускових комплексів

- При коригуванні передбачити виділення пускових комплексів:
- ділянки відкритих робіт (колишній розріз «Морозівський»);
 - Інгулецького (Олександрійського) водосховища;
 - Іванівського водосховища.

14. Клас наслідків (відповідальності) та розрахунковий строк експлуатації об'єкта,

Визначається проектом відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р.,

основних конструктивних і технологічних рішень

15. Вказівки про необхідність:

1) розроблення окремих технічних завдань та індивідуальних технічних вимог;

2) розроблення окремих проектних рішень у декількох варіантах і на конкурсних засадах;

3) попередніх погоджень проектних рішень;

4) виконання демонстраційних матеріалів, макетів, креслень інтер'єрів, їх склад та форма на основі цифрової тривимірної інформаційної моделі проектування об'єкта 3D (за необхідності)

5) виконання науково-дослідних та дослідно-експериментальних робіт у процесі проектування і будівництва, виконання науково-технічного супроводу з урахуванням впровадження будівельного інформаційного моделювання (за необхідності);

6) технічного захисту інформації;

7) опису процедур обміну інформацією між учасниками проектування та будівництва, технології її створення; складу та змісту вимог щодо інформаційних моделей проекту та правил інформаційного моделювання.

16. Потужність або характеристика об'єкта будівництва, виробнича програма.

17. Вимоги до благоустрою майданчика

18. Вимоги до інженерного захисту територій і захисту будівель і споруд від небезпечних природних чи техногенних факторів

19. Вимоги щодо розроблення розділу "Оцінка впливу на навколишнє середовище" з урахуванням оцінки впливу на довкілля (за наявності)

ДБН В.1.2-14:2018 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд», ДСТУ 8855:2019 «Визначення класу наслідків (відповідальності)»

Після обстеження отримати технічні вимоги для ремонтно-відновлювальних робіт гідро-технічних споруд Інгuleцького (Олександрійського) та Іванівського водосховищ; Визначається проектом.

Вимагається

Не вимагається

Не вимагається

Згідно з вимогами ДСТУ 3396.0-96 «Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення»

Не вимагається

Підприємство не працює. Остання встановлена виробнича потужність дільниці відкритих робіт (розрізу «Морозівський») – 500 тис. тон на рік

Прийняти у відповідності з затвердженням «Проектом ліквідації ДП «Бурвугілля» (наказ Міністерства вугілля України від 19.09.2012 р. № 723)

Згідно з вимогами СОУ

10.1.05400632.1:2004 «Проект ліквідації вугільних шахт України. Склад та зміст проекту» (із змінами) та інших нормативних документів

Виконується згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 25.03.2017 р. № 2059-VIII та вимогами СОУ 10.1.05400632.1:2004 «Проект

20. Вимоги з енергозбереження та енергоефективності

21. Дані про технології і (або) науково-дослідні роботи, які пропонує застосувати замовник

22. Вимоги до режиму безпеки та охорони праці

23. Вимоги щодо розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту

24. Вимоги з пожежної безпеки об'єкта

25. Необхідність виконання науково-технічного супроводу.

26. Вимоги щодо створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40.

27. Вимоги щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів згідно з ДСТУ 9171.

28. Вимоги до електронної версії проектної документації

29. Вимоги щодо складання відомості з обсягами робіт (може визначатись із застосуванням міжнародних систем вимірювання)

30. Кошторисна документація

31. Вихідні дані для проектування

ліквідації вугільних шахт України. Склад та зміст проекту» (із змінами)

Технічні рішення, прийняті в проекті, а також все обладнання та матеріали, які будуть застосовані для реалізації даного проекту, повинні відповідати діючим нормам з енергозбереження та енергоефективності. Не вимагається

Відповідно до чинного законодавства України та діючих нормативних актів (норм, правил, інструкцій) з охорони праці та техніки безпеки, а також правил пожежної безпеки

Згідно з ДСТУ 8773:2018 «Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації на будівництво»

Згідно з СОУ 10.1.05400632.1:2004 «Проект ліквідації вугільних шахт України. Склад та зміст проекту» (із змінами) та ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»

Не вимагається

Не вимагається

Згідно з технічними вимогами

Надати електронну версію пояснювальної записки, креслень та кошторисів в форматі pdf та кошторисної документації в форматі ims або в аналогічних форматах

Виконати пооб'єктно із застосуванням діючої системи вимірювання

Виконати відповідно до вимог СОУ 10.1.05400632.1:2004 «Проект ліквідації вугільних шахт України. Склад та зміст проекту» (із змінами) та Кошторисних норм України «Настанова з визначення вартості будівництва» та «Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво»

1. Вихідні дані видаються замовником по окремому переліку згідно з вимогами СОУ